

Lausunto

21.06.2021

Asia: VN/11538/2021

Sosiaali- ja terveysministeriön asetustalonnos terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen laaturekistereistä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lääkäriliitto kiittää mahdollisuudesta lausua laaturekisteriasetuksen luonnoksesta. Kansalliset laaturekisterit ovat välttämättömiä työkaluja terveydenhuollon laadun ja vaikuttavuuden kehittämisessä. On erinomaista, että näiden rakentamisessa edetään.

Lääkäriliitto pitää ehdotettuja sairausryhmiä perusteltuina ensimmäisen vaiheen laaturekistereiksi. Kymmenen laaturekisteriä on sopiva määrä kansallisen laaturekisteritoiminnan käynnistysvaiheessa.

Tavoitteena tulee olla kuitenkin moninkertainen määrä kansallisia laaturekistereitä, kuten tilanne on esimerkiksi Ruotsissa ollut jo pidempään. Valmistelu toiminnan laajentamiseksi tulee aloittaa viipymättä. Kuten muistiossa mainitaankin, asetukseen ei ole tässä vaiheessa esimerkiksi tulossa yhtäkään syöpäsairautta, joiden kansanterveydellinen ja taloudellinen merkitys on kuitenkin suuri.

Muistiossa esitetty 7,5 miljoonan euron rahoitus kolmelle vuodelle vaikuttaa niukalta. On pidettävä huolta siitä, ettei hyvin toimivien laaturekistereiden rakentaminen ja ylläpitäminen epäonnistu puutteellisista resursseista johtuen. Hyvin toimivat laaturekisterit ovat välttämätön edellytys nykyaikaiselle terveydenhuollolle, joka vaatii riittävän ja pysyvän rahoituksen.

Laaturekisterien hyvä toimivuus tarkoittaa mm. sitä, että rekistereihin tarvittavan tiedon kerääminen ei saa tuottaa lääkärille ylimääräistä työtä. Tämä työ olisi pois potilaiden hoidosta, johon meillä ei ole nykyisillä niukoilla resursseilla varaa. Tämä koskee erityisesti perusterveydenhuoltoa, jossa hoidetaan monia eri sairausryhmiä ja sitä kautta monien eri laaturekistereiden potilaita. Ylimääräiseksi koettu kirjaaminen ei myöskään tuota laadukasta dataa.

Toisekseen mitään ylimääräisiä esteitä kerätyn rekisteritiedon hyödyntämiseen terveydenhuollossa ei pidä rakentaa. Esimerkiksi oman yksikön toiminnan vertaaminen vastaavin muihin yksiköihin pitää olla sujuvasti mahdollista. Kerättyä tietoa pitää voida hyödyntää myös tutkimustyössä. Ammattilaisten kirjaamistakin motivoi se, että kerättyä tietoa oikeasti hyödynnetään terveydenhuollon arjessa.

Kumpaankin edellä mainittuun asiaan on syytä kiinnittää huomiota, koska näistä on myös huonoja kokemuksia. Laaturekistereihin on tähän mennessä koottu tietoa osin siten, että lääkäri on jopa joutunut kirjaamaan saman tiedon kahteen kertaan. Potilastiedon hyödyntämisen esteistä toissijaisissa käyttötarkoituksissa taas on saatu tuoreita huonoja kokemuksia toisilain voimaantumisen myötä. Nämä karikot on mahdollista välttää huolellisella ja riittävästi resursoidulla valmistelulla.

Vuorekoski Lauri
Suomen Lääkäriliitto - Finlands Läkarförbund